

LBRIS

We know
books

Helen
Simonson

**DRAGOSTEA
TÂRZIE A
DOAMNEI ALI**

Traducere din limba engleză și note
MONICA NECHITI

LITERA
București

CAPITOLUL 1

Maiorul Pettigrew, încă afectat de telefonul pe care-l primise de la cumnata lui, deschise ușa fără să stea pe gânduri când auzi soneria. Pe lespezile jilave ale aleii stătea doamna Ali, de la magazinul din sat, cu un șal gros peste o haină practică din lână verde. Când îl văzu, își manifestă surprinderea doar printr-o foarte vagă tresărire, prin arcuirea ușoară a sprâncenei și făcând o jumătate de pas înapoi. Un val de stânjeneală inundă obrajii maiorului, care își netezi timid, cu mâinile ce păreau niște cazmale, halatul purpuriu cu model floral.

- Ah! făcu el.

- Domnule maior?

- Doamnă Ali?

Urmă o pauză ce păru să se mărească lent, precum universul, care, după cum tocmai citise, se expanda pe măsură ce îmbătrânea. „Vârsta senectuții“, după cum o numiseră în ziarul de duminică.

- Am venit pentru banii de ziare. Băiatul care se ocupă de asta e bolnav, explică doamna Ali,

îndreptându-și demnă trupul mignon și adoptând tonul aspru, imperativ al celorlalte femei din sat.

El prefera timbrul profund, cu un accent marcat al vocii ei, pe care-l folosea când era liniște în magazin și puteau discuta ca niște cunoscători despre textura și parfumul ceaiurilor pe care le combina special pentru el.

– Bineînțeles, îmi cer mii de scuze.

Uitase să pună banii săptămânali într-un plic sub preșul de afară. Începu să bâjbâie după buzunarele pantalonilor, ascunse sub poalele halatului, și simți cum lacrimile de tulburare dădeau să-i țâșnească din ochi.

– Îmi cer scuze, repetă el.

– O, dar nu-i nici o problemă, spuse ea, retrăgându-se. Îi poți lăsa la magazin mai târziu, când îți convine.

Deja dădea să plece, când maiorul simți nevoia urgentă a unei explicații.

– Fratele meu a murit, zise el. Când ea se întoarse să-l privească uimită, rosti încă o dată: Fratele meu a murit. Am primit un telefon în dimineața asta. N-am avut timp.

Atunci când sunase telefonul, corul matinal al păsărilor încă se auzea în uriașa tisă aflată lângă peretele dinspre apus al casei, iar cerul era trandafiriu. Maiorul, care se trezise devreme ca să se ocupe de curățenia săptămânală, își dădu brusc seama că se zăpăcise complet. Gesticulă neajutorat

spre îmbrăcămintea lui bizară și își șterse fața cu o mână. Dintr-odată, genunchii i se înmuiară și simți cum i se scurgea sângele din cap. Umărul i se propti pe neașteptate de tocul ușii, moment în care doamna Ali, pe neobservate, apărură cumva alături de el, susținându-l.

– Ar fi mai bine să intrăm și să stăm jos, spuse ea cu o voce blândă care-i denota îngrijorarea. Dacă îmi dai voie, o să-ți aduc niște apă.

Cum puterile îl părăsiseră aproape în totalitate, maiorul nu avu de ales decât să se supună. Doamna Ali îl conduse de-a lungul holului îngust, pavat cu piatră neșlefuită, și îl așeză în fotoliul aflat chiar lângă ușa camerei de zi, o încăpere luminoasă, cu pereții plini de cărți. Era fotoliul care nu-i plăcea defel, cu tapițeria plină de cocoloașe și cu o muchie tare din lemn chiar în locul cel mai nepotrivit, la ceafă, dar nu era în măsură să se plângă.

– L-am găsit în suportul de vase, spuse ea întinzându-i un pahar de sticlă groasă în care el își ținea proteza parțială pe timpul nopții. Izul vag de mentă îl îngrețoșă. Te simți mai bine?

– Da, mult mai bine, spuse el, cu ochii înecați în lacrimi. E foarte drăguț din partea dumitale...

– Vrei să-ți fac un ceai?

Oferta ei îl făcu să se simtă vrednic de milă.

– Mulțumesc, spuse în cele din urmă.

Ar fi acceptat orice ar fi făcut-o să iasă din cameră lăsându-i timp să-și recapete măcar o aparență de vi-goare și să scape de halat.

Era straniu să audă din nou ceștile de ceai din bucătărie zdrăngănind sub mâna unei femei. De pe polița șemineului îi zâmbea din fotografie soția lui, Nancy, cu părul ei castaniu ondulat și ciufulit și cu pistruii de pe nas accentuați de bronzul primăvărat. Plecaseră în Dorset în luna mai a aceluși an ploios, probabil în 1973, și o ivire bruscă a soarelui luminase scurt după-amiaza vântoasă; suficient pentru el ca să o prindă în poză, fluturând din mână ca o fetiță de pe crenelurile castelului Corfe. Se prăpădise în urmă cu șase ani, iar acum se stinsese și Bertie. Îl lăsaseră singur, ultimul membru al generației lui. Își strânse mâinile ca să le potolească tremurul ușor.

Firește, mai era Marjorie, cumnata cea urâcioasă; dar, la fel ca și răposatii lui părinți, nici el nu o acceptase vreodată pe deplin. Obişnuia să-și exprime zgomotos opiniile stupide și avea un accent rural care îi zgâria timpanul ca o lamă tocită. Spera ca acum să nu-și dorească o strângere a relațiilor. El avea de gând să-i ceară o fotografie recentă și, bineînțeles, arma de vânătoare a lui Bertie. Atunci când împărțise perechea de puști între fiii lui, tatăl lor afirmase foarte explicit că, în cazul unui deces, acestea urmau să fie reunite, pentru ca moștenirea să rămână în familie. În toți acești

ani, carabina maiorului stătuse solitară într-o cutie dublă din lemn de nuc, adâncitura din căptușeala de catifea indicând absența perechii sale. Acum aveau să-și recapete întreaga valoare – în jur de o sută de mii de lire, își imagina el. Nu că s-ar fi gândit vreodată să le vândă. Pentru o clipă se văzu limpede la următoarea partidă de vânatoare, probabil la una dintre fermele de pe malul râului cărora le dădeau de furcă iepurii de câmp, apropiindu-se de tovarășii săi cu perechea de arme frânte peste braț.

„Doamne Dumnezeule, Pettigrew, doar nu sunt niște Churchill-uri?“ avea să spună cineva – poate lordul Dagenham însuși, dacă ieșea cu ei la vânatoare în ziua aceea –, iar el urma să le privească nepăsător și să relice: „Da, sunt identice. Pe vremuri se folosea un lemn de nuc splendid“, după care le oferea să fie cercetate și admirate.

Un zăngănit îl trezi din această plăcută reverie. Era doamna Ali, care aducea o tavă grea de ceai. Își scosese haina verde și își trecuse șalul colorat peste umeri; pe sub rochia bleumarin simplă avea o pereche de pantaloni negri strâmți. Maiorul își dădu seama că nu o văzuse niciodată fără șorțul mare, stil tunică scorțoasă, pe care îl purta întotdeauna în magazin.

– Dă-mi voie să te ajut, zise el vrând să se ridice din fotoliu.

– O, mă descurc foarte bine. Femeia puse tava pe biroul din apropiere, împingând micul teanc de

cărți legate în piele. Trebuie să te odihnești. Probabil că ești în stare de șoc.

– A fost pe neașteptate, telefonul a sunat absurd de devreme, înainte de șase. Cred că au stat toată noaptea la spital.

– Pe neașteptate?

– Atac de cord. Destul de puternic, se pare. Își trecu gânditor o mână peste mustața aspră. Ciudat, cumva te aștepti ca în zilele noastre victima unui atac de cord să poată fi salvată. La televizor întotdeauna par să reușească lucrul ăsta.

Doamna Ali lovi ciocul ceainicului de buza unei cești, făcând un zgomot puternic. Maiorul se temu să nu fi ciobit porțelanul, însă peste o clipă, mult prea târziu, își aminti că și soțul ei murise din cauza unui atac de cord. Se întâmplase în urmă cu un an sau un an și jumătate.

– Îmi pare rău, a fost o remarcă nechibzuită... Ea îl întrerupse cu un gest înțelegător și continuă să toarne. A fost un om bun soțul dumitale, adăugă el.

Cel mai mult îl frapase cumpănirea bărbatului masiv și tăcut. Lucrurile nu fuseseră tocmai simple după ce domnul Ali preluase magazinul din sat de la bătrâna doamnă Bridge. În cel puțin două rânduri, maiorul îl văzuse pe domnul Ali îndepărtând calm vopseaua aplicată cu spray-ul pe vitrina nouă-nouță. De câteva ori, pe când se afla în magazin, asistase la scene în care niște băieți obraznici își vârău capetele clăpăuge pe ușă și răcneau

„Cărați-vă acasă, ciori pakistaneze!” Domnul Ali se mulțumea să clatine din cap și să zâmbească, în vreme ce maiorul îi amenința și bâlbâia scuze. În cele din urmă nebunia se potolise. Aceiași băieți se fofilau în magazin pe la ora nouă seara, atunci când mamele lor rămâneau fără lapte. Cei mai înverșunați localnici se plictisiseră să parcurgă șase kilometri prin ploaie ca să-și cumpere bilete de loterie de la un magazin „englezesc”. Lumea bună a satului, condusă de membrele diferitelor comitete locale, compensase grosolănia celor din pătura de jos prin afișarea unui respect fățiș față de domnul și doamna Ali. Maiorul auzise mai multe doamne vorbind cu mândrie despre „dragii noștri prieteni pakistanezi de la magazin” ca dovadă a faptului că Edgecombe St. Mary reprezenta o utopie a înțelegerii multiculturale.

Atunci când domnul Ali murise, toată lumea își manifestase tristețea în modul cuvenit. Consiliul local, din care făcea parte și maiorul, luase în discuție organizarea unei slujbe comemorative, însă, când această idee fusese abandonată (nici biserica, nici cârciuma nu fuseseră considerate locuri adecvate), trimisese o coroană imensă la firma de pompe funebre.

– Îmi pare rău că nu am avut ocazia să o cunosc pe încântătoarea dumitale soție, spuse doamna Ali înmânându-i o ceașcă.

– Da, sunt cam șase ani de când a murit. Ce straniu, e ca și cum a trecut o eternitate sau, la fel de bine, o clipită.

– Este foarte deconcertant, aprobă ea. Dicția clară, o raritate printre locuitorii satului, avea o puritate surprinzătoare, de clopoțel bine calibrat. Uneori soțul meu pare să fie la fel de aproape de mine pe cât ești dumneata acum, însă alteori mă simt de-a dreptul singură pe lume, adăugă ea.

– Ai o familie, bineînțeles.

– Da, o familie destul de mare, încuviință ea fără entuziasm. Dar nu e același lucru precum legătura trainică dintre soț și soție.

– Ai găsit cuvintele cele mai potrivite.

Își băură ceaiul și maiorul constată cu uimire că doamna Ali, scoasă din contextul magazinului său și transplantată în camera lui de zi, nutrea gânduri extrem de profunde.

– Cât despre halat... reluă el.

– Halatul?

– Cel pe care-l purtam. Maiorul făcu un semn înspre coșul cu reviste *National Geographic* în care-l aruncase la repezeală. Era ținuta preferată a soției mele, atunci când făcea curățenie. Eu câteodată, ei bine...

– Eu am o jachetă veche de tweed pe care obișnuia să o poarte soțul meu, mărturisi doamna Ali. Uneori o îmbrac și ies la o plimbare prin grădină.

Iar câteodată îi mai iau și pipa, ca să gust asprimea tutunului pe care-l prefera.

Se îmbujoră și își plecă ochii mari, de parcă spusese prea multe. Maiorul îi remarcă finețea pielii și conturul bine definit al feței.

– Și eu mai am câteva dintre hainele soției mele. După șase ani, nu știu dacă încă mai păstrează parfumul ei sau totul e numai în imaginația mea.

Își dorea să-i spună cum deschidea uneori ușa dulapului și își afunda fața în costumele de lână și în bluzele fine din șifon. Doamna Ali ridică privirea spre el, iar în acel moment maiorul își închipui că, în spatele pleoapelor grele, și ea se gândea la aceleași lucruri absurde.

– Mai vrei niște ceai? întrebă ea întinzând mâna după ceașca lui.

După ce doamna Ali plecă, scuzându-se pentru vizita inopinată, nu înainte ca el să-și ceară iertare pentru deranjul pe care i-l provocase când fusese cât pe ce să leșine, maiorul își îmbracă din nou halatul și se întoarse în micul oficiu de lângă bucătărie ca să termine de curățat arma. Era conștient de apăsarea resimțită în zona capului și de arsura ușoară din gât. Era durerea surdă a amărăciunii din viața reală; mai mult dispepsie decât pasiune.

Lăsase o ceșcuță de porțelan cu ulei mineral să se încălzească la flacăra lumânării. Acum își înmuie degetele în uleiul fierbinte și începu să frece lent patul

din rădăcină de nuc până când îl simți mățasos la atingere. Ocupația aceasta îl relaxă și îi alină treptat mâhnirea, făcând loc unei curiozități timide.

Bănuia că doamna Ali era o femeie educată, cultă. Și Nancy fusese o asemenea persoană deosebită, iubitoare de cărți și participantă asiduă la concertele de cameră din bisericile sătești. Acum însă, rămas singur, era obligat să îndure preocupările lipsite de orice rafinament ale doamnelor din cercul lor de cunoștințe. Acestea discutau despre cai și despre tombola de la balul vânătorilor și se delectau bârfind vreo tânără mamă, chiriașă într-o locuință socială, care făcuse de mântuială aranjamentele pentru întâlnirea copiilor din săptămâna respectivă. Doamna Ali semăna mai mult cu Nancy. Era ca un fluture într-o încăierare de porumbei. Recunoscând că și-ar fi dorit s-o revadă în afara magazinului, se întrebă dacă asta demonstra că nu era la fel de osificat cum o sugerau vârsta de șaiszeci și opt de ani și ocaziile limitate ale vieții la țară.

Înviorat de aceste gânduri, decise că era capabil să-l sune pe fiul lui, Roger, la Londra. Își șterse degetele de o cârpă galbenă moale și examinează concentrat nenumăratele butoane cromate și ecranul cu leduri ale telefonului fără fir, un cadou de la Roger. În opinia acestuia, funcțiile de apelare rapidă și de apelare vocală le erau foarte utile oamenilor în vârstă. Maiorul Pettigrew nu le considera ușor de folosit și nici nu voia să fie caracterizat drept bătrân.